

Tijdschrift voor Tandheelkunde

APRIL 1933

XL JAARGANG AFLEVERING 4

REDACTIONEEL GEDEELTE

CRISIS

Tot nu toe hebben wij angstvallig vermeden te schrijven over een onderwerp, dat al meer dan genoeg de aandacht van ons allen heeft en waar wij merkwaardigerwijze het „hollandsche” woord „malaise” voor hebben uitgevonden, dat door een Franschman niet begrepen wordt!

De onverbidde lijke loop der feiten maakt het echter gewenscht hierover een paar opmerkingen te maken, waarmede wellicht de een of ander zijn voordeel zal kunnen doen.

Geheel afgescheiden van de huidige economische conjunctuur, heeft men zich reeds verscheidene jaren bezorgd afgevraagd, waar de ontstellende toevloed van jonge tandartsen in ons land moest blijven, hoe deze in hun onderhoud zouden moeten voorzien en wat de consequenties zouden zijn van de overvulling van het beroep. Want vast stond toch wel, dat hoe zeer ook de mondhygiëne vorderingen maakt, de stijgende vraag naar tandheelkundige hulp, geen gelijken tred houdt met het steeds grooter wordende aanbod.

Waar verder slechts de particuliere praktijk voor den jongen tandarts open staat (het aantal ambtelijke betrekkingen is zoo gering, dat het vrijwel verwaarloosd kan worden), moest dus worden afgewacht, hoe lang nog het simpele bericht van vestiging voldoende zou zijn, om den jongen collega bezigheden en brood te verschaffen.

Daar is dan nu tot overmaat van ramp, de „crisis” bij gekomen, die vlugger nog dan anders het geval zou zijn geweest, dit probleem moeilijker heeft gemaakt dan ooit.

Wij behoeven thans niet langer meer te wachten op hetgeen er zal geschieden, we zien helaas de feiten maar al te vaak voor oogen.

Bernard Shaw zegt in de voorrede van een zijner werken: „There isn't a more dangerous man, than a poor doctor!” en waarschijnlijk heeft hij nimmer een uitspraak van soortgelijken aard gedaan, die zoo juist is als deze.

De tegenwoordige tijdsomstandigheden maken, dat de jonge collega's vaak niet meer weten hoe zij aan den kost moeten komen en verscheidene van de ouderen zien hun inkomen op de meest onrustbarende wijze verminderen.

De eerste komen in vele gevallen in de praktijk met een fiksche studie-schuld, die men meent, dat zij nu maar haastig moeten gaan aflossen, de laatsten moeten hun familie onderhouden en beide groepen trachten nieuwe bronnen van inkomen aan te boren.

Men zoekt en peinst, de eene is vindingrijker dan de andere en het Dag. Bestuur van de Ned. Mij. tot bevordering der Tandheelkunde geniet dan dikwijls de eer op de een of andere wijze (vaak op minder aangename) in deze plannen te worden betrokken.

Door intieme relatie met den voorzitter van die organisatie is schrijver dezès van die gebeurtenissen vrij nauwkeurig op de hoogte en dat leidt tot merkwaardige ontdekkingen.

Wanneer hij de capaciteiten van een Shaw zou bezitten, dan schreef hij een boek, of in ieder geval een voorrede, waarin een zin zou voorkomen, die ongeveer als volgt zou luiden: „For the world there is nothing better than a poor dentist!” en dan zou hij dat motiveeren op grond van rijke ervaring.

Want het blijkt, dat naarmate de crisis verergert, het aantal tandartsen dat methoden uitvindt om de booze wereld door philanthropische instellingen te verbeteren op verrassende wijze toeneemt.

Er is bij ons beste weten nog geen tandarts geweest, die bepaalde maatregelen genomen heeft (die hij ook kon verdedigen) op grond van het feit, dat de tijden hem daartoe dwongen, maar velen hebben ons verblijd met de mededeeling, dat zij — begaan met het lot van hunne tandlijdende medemenschen — gelukkigerwijze iets ontdekt hadden om dat lot te verbeteren.

Er zijn er onder, die vellen vol daarover hebben geschreven op een zóó overtuigende wijze, dat men geneigd is te denken, dat zij het zèlf ook werkelijk gelooven en derhalve in het minst niet kunnen begrijpen dat hunne plaatselijke collega's niet even enthousiast zijn als zij en nu aankloppen bij de voormannen van hunne organisatie om steun voor hun nobel streven.

Een gevoel van ontmoediging, van twijfel aan mensch en de menschheid in het algemeen en aan de beroepsgenooten in het bijzonder, besluipt hen dan, als blijkt, dat zelfs die voormannen voor dat streven geen waardeering hebben, ja, dreigen met het toepassen van onaangename machtsmiddelen, wanneer die philanthropische neigingen niet zouden kunnen worden bedwongen.

In de meeste gevallen leggen zij zich bij dat oordeel neer, in wrevel over zóóveel onververstand; een enkele maal komt er verzet.

Het is wellicht nuttig er op te wijzen dat het gevolg van dat verzet niet anders kan beteekenen dan . . . . ondergang!

Ook wanneer men er in slaagt tegen den draad in te gaan en tòch te doen, wat de professie veroordeelt, speelt men een verloren spel. Niet alleen dat het op deze wijze verbreken der collegiale banden voor een normaal mensch zóó veel pijnlijks moet hebben, dat het zijn vertrouwen en zijn zèlfvertrouwen moet schokken (en wij spreken hier alleen over normale menschen), ook de lijdende menschheid is over het algemeen niet zóó dwaas als door hen wordt verondersteld en in vroeger of later tijd komt bij de eersten het inzicht, bij de laatsten de débâcle!

Het is de hoogste tijd, dat een ieder doordrongen wordt van de eenvoudige waarheid, dat de collectiviteit er is om den eenling te beschermen en dat dit alleen kan geschieden, wanneer die collectiviteit naar buiten zóó optreedt, dat zij achting en vertrouwen afdwingt.

Dat men dus niet in zijn beroepsorganisatie „aan knellende banden wordt gelegd, die de individueele vrijheid op onbehoorlijke wijze belemmeren,” maar dat die banden er zijn, om elkaar voor vallen te behoeden

Laat men zich in deze ernstige en voor velen o, zoo moeilijke tijden, toch rekenschap geven van het feit, dat afglijden zoo gemakkelijk is en het weer naar boven krabbelen zoo bezwaarlijk, zoo niet veelal onmogelijk.

En bovenal, dat de velen die in besturen en commissies naar hun beste weten, met opoffering van veel tijd en moeite, belangeloos de belangen van ons allen trachten te behartigen die weinige vrije tijd niet besteden voor het uitdenken van middelen om anderen het leven zuur te maken, maar wel om hen af te houden van dwaalwegen, die fataal moeten zijn voor henzelfen en voor hun beroep

Laten ten slotte de „philantropen” bedenken, dat de wereld vooral dan gelooft aan onbaatzuchtigheid, wanneer de uitwerking van al deze philanthropische stelsels op geenerlei wijze kan leiden tot het verstevigen van eigen geldbuidel.

Hun geven wij de beroemde regels van Robert Burns ter overdenking:

„O, wad some Power the giftie gie us
To see oursels as ithers see us
It wad frae many a blunder free us
An' foolish notion.”

N.